

SLIKA
NAM KAŽE PO ČEM HREPENI
"PROLETAREC"

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Po dolgotrajnem posvetovanju ki so se vršile med carjem in med ministri je car izdal manifest, s katerim temeljuje glavne določbe za prihodnjo upravno vlado.

Glavne točke temu so:
Nobena postava ne postane brez odobrenja dume in državnega sveta pravomočna.

V državni svet se pošlje člane ki obstojajo iz duhovnikov, plemenitih in trgovcev in industrijalcev.

Vsak član ima pravico nasvetovati postave, vendar te se ne smejo dotikati osnovne zakone, kakor tudi ne o naslednjstvu carja.

Vsakoletne seje se skličejo po posebnem ukazu. Seje bodo javne.

Vlada je governerjem ukazala, da se ne mešajo v volitve.

Za to določena policija bode pri volitvah pazila na nepristranost.

Vojno sodna razprava proti poročniku Schmidtu, kateri je uporu v Odesi dne 26. novembra p. l. povzela, je končana.

Državni pravdnik zahteva za Schmidta in devet drugih upornikov smrtno obsodbo.

— Poročnika Schmidt, vodja ustaje na bojnih ladjah, katerega so odsodili na smrt, je car pomilostil, ter ga obsodil v prognanstvo v Sibirijo.

Pri svojem zagovoru je Schmidt rekel da je prepričan, da bode mogel svoje življenje na vislicah končati. S smehom na ustnicah bojem umrl, — kajti prepričan sem, da sem storil svojo dolžnost ter pomagal po svojih skromnih močeh k osvoboditvi Rusije.

— V Petrogradu so zasledili veliko izdelovalnico bomb. Isto so imeli v stanovanju nekega lekarničarja.

Zajeli so 120 napolnjenih bomb. 20 dijakov so aretovali kot sokrivce. Nekega terorista so vjeli, kateri je v rutah odnašal bombe.

— Iz Odese se porroča: V vas Ivanislav, okraj Kerson, prišlo je pred nekoliko dnevi 50 kozakov in 70 artileristov da bi izvršili povelje policijskega uradnika kateri je obsodil 18 kmetov k izšibanju.

Med šibanjem je en kmet znorel, a vsi drugi pa so do smrti prešabanj. Nekli učitelj, kateri je bil priča tej eksekuciji je tudi zgubil pamet.

Edini prestopek tih kmetov je bil, da so volili starega župana, kateri je nasprotoval carizmu.

— Policijskega šefa in žandarje, kateri so v Charkovu, napram političnim ujetnikom nečloveško postopali, ter jih trpinčili, so kaznovali z smešno nizko kaznijo in sicer vsacega na en mesec zapora.

Iz Ivanovo Woznezenska podala se je deputacija monarhistov k carju, ter ga naprosila, da prekliče zadnji manifest, ter uvede prejše vladarstvo.

Da bi deželo finančnejnih stisk rešili so ruski in zunanji kapitalisti grofu Witteju predložili ponudbo, s katero nameravajo prevzeti ruske železnice v svojo oskrbo.

Kot odškodnino ponujajo \$750.000.000. Vodstvo železnice naj bi zunanja uprava kontrolirala.

Država pa te pogoje noče sprejeti, ona pravi, da čeravno ima pri železnicah ogromne zgube, pa vendar še ni toliko na koncu, da ne bi jih zamogla vzdrževati. Kapitalisti pa so mnenja, ako bode železnica v privatni oskrbi ne bode imela zgube.

— General Linijevič se je vrnil iz Manžurije. Na kolodvoru ga je pričakovalo le malo število častnikov. Sprejem je bil jako hladen.

AVSTRILIJA.

Ivan Orth še živi.

V dunajskih krogih se je raznesla vest, da nekdanji nadvojvoda Ivan, kateri je odložil svojo čast in kateri je zginil brez sledu se nahaja na balearskih otokih.

Po odložitvi dostojanstva si je našel ime Ivan Orth.

Njegov brat Leopold Woelfling, kateri se je tudi naslovu nadvojvode odpovedal, je sklenil, da se poda na balearske otoke, hoteč se prepričati o trditvi te vesti.

Univerza v Lvovu zaprta.

Radl krvavih spopadov med višješolci v Lvovu so zaprli tamošnjo višjo šolo.

Ravnatelj se boji nadaljnih spopadov med polskimi in rutenski dijakmi, radi tega je odredil univerzo zapreti, kateri ostane tako dolgo zaprta, da se dijaki pomirijo.

Strup v juhi.

Grof Otto Neuhaus na Dunaju, postaliti si je hotel milijone svoje tete Benzelsky.

V ta namen jo je umoril s tem, da jej je natresel strupa v juho.

Grofa so aretirali, ter se zagovarja, da je strup na neznan način prišel v juho.

Pred kratkem je ta nakupil večjo množino strupa, rekoč da ga bode uporabil pri lovu na volkove.

NEMCIJA.

Maksim Gorki v Berlinu.

Znani in slavni ruski pisatelj se nahaja sedaj v Berlinu kjer namerava predavati o ruskih odnošajih.

Njegov javni nastop kaže, da se mu ni bati, da bi ga ruska država tudi v tuji deželi preganjala.

Nemčija pripravljena za vojno. "Journal" iz Pariza prinaša poročilo nekega korespondenta, kateri je preiskaval nemško-francosko mejo.

Ta pravi: Nemčija ne želi vojne — pa vendar je armada za vojno popolnoma pripravljena in po vojnih načrtih vse prirejeno, da hitro udre na Francosko. Koncem še svetuje Francozom da bi mejo bolje zastražili in utrdili, ter sovražniku slučajni uhod ložje preprečili.

SERBIJA.

Politični proces.

V Belgradu se je te dni završil politični proces v katerem je bil nekdanji minister Vladan Georgjevič obsojen izdaje državnih tajnost.

Pred časom je Georgjevič izdal knjigo "Konec dinastije Obrenovič". V tej šiba pa tudi Rusko in Srbako politiko. Serbska vlada pa je na migljaj svojega "zaveznika" obtožila ministra izdaje, češ da pri sestavi te knjige je vporabljal tajne državne listine.

V svojem zagovoru Georgjevič obtožuje Rusijo — da je ta največ kriva srbskih neugodnih odnošajev, ter dokazal z različnimi listinami istinitost svoje trditve.

Ministra so kljub dokazom obsodili na šestmesečno ječo, a slednji je proti tej obsodbi uležil ugovor.

Razpust kabineta.

Ministar Stojanović je podal demisijo.

Vzrok temu so politične stvari v Avstro-Ogrsko.

Ameriške vesti.

Moyer in sodrugi obtoženi.

Kakor smo pričakovali, tako se je tudi zgodilo. Državno pravdnštvo je aretovane uradnike Western Federation of Miners obtožilo sokrivde na umoru nekdanjega governerja Steunenberga.

S posebno obtožbo so obtožili še šest drugih oseb. Obtožba se ravna po izpovedbah nekaterih prič.

Rasprava je razpisana na 24. aprila t. l.

Priznave k justičnemu umoru.

Denverska policija trdi, da je zasledila moža, kateri je pred letom dni vsled naročila pripravil neko posodo, ter z dinamitom napolnil in ki bi služila pri umoru Steunenberga. Ta se imenuje Roach, ter je po poklicu klepar.

Neki Orchard pa je izjavil, da sta ga sedaj ujeta uradnika Western Federation of Miners nagovarjala, da naj Steunenberga umori.

Štrajk.

V Bostonu je dne 6. tm. pričelo 500 izdelovalcev vozov strajkati. Zahtevali so devet urno delo, prostost ob sabotah popoldne, in povišanje plače.

Po odklonitvi njih zahtev so delo popustili.

V Springfieldu vlada sedaj popolni mir.

Kajti ljudje so se naveličali dvodnevnega požiganja in izgrediv. Mesto čuva še milica. Da je zavladal popolni mir, se je zahvaliti tudi deževnemu vremenu.

Policijsko sodišče mora sedaj poslovati od jutra do noči. Mnogo izgredivnikov je dobilo velike kazni. Martin Davis, ranjeni železničar, radi kterege so nastali nemiri je še živ.

Prognani Italijani.

S parnikom "Italija" prišlo je 8 Italjanov, kateri so se ukrcali brez da bi vožnino plačali, v New York. Tu so jih zapazili, a vročekrvni Italijančki so se hoteli po svoji navadi, to je z noži priboriti prostost. Vendar došla policija jih je prijela ter romati bodo morali nazaj v domovino.

Prebrisani Andrew Carnegie.

Iz New Rochella N. Y. poročajo. — Članj tamošnje cerkve metodistov so si želeli v svoji cerkvi orglje, katere naj bi stale \$1000.

Ker pa te svote niso zamogli skupaj spraviti, so se z zaupanjem obrnili na znanega milijonarja Carnegie.

Carnegie jim je na prošnjo odgovoril, da naj cerkvena občina spravi \$500 skupaj, a na to se bode vže videlo primerno napraviti.

Verniki res spravijo \$500 skupaj, a ostalih \$500 so pa pričakovali od Carnegieja.

Mesto čeka pa pride odgovor v katerem "kralj jekla" odgovarja, da z ozirom na to, da je občina kakor tudi cerkev majhna zadostujejo orglje za \$500, a orglje za \$1000 bile bi za njih prava potrata.

Tako jim upanje splavalo po vodi.

CHICAGO.

Protestni shod.

V Uhljehovi dvorani, se je v nedeljo popoldne vršil protestni shod, dobro obnesel.

Na tem so se zavzeli za aretirane uradnike Western Federation of Miners. Mahlon Barnes, tajnik stranke je vodil predsedstvo.

Sprejeli so resolucijo v kateri obsojajo nepostavno postopanje Coloradske in Idaške državne uprave.

Glavni govor je imel pa Stedman. V tem je rekel:

Svaril bi merodajne kroge o nameravani protipostavni obsodbi naših voditeljev. Vender ne vem če bi mi to pomagalo, kajti vojaštvo in policija ščiti državo ter ji zakriva hudodelstva.

Radi tega moremo tudi mi rabiti sredstva, katera naj bi nas obvarovale nepostavnega državnega postopanja. Zatecimo se toraj k našemu orožju k volitvam, ter izvollimo si moče, kateri naj bi v našo korist in obrambo delovali na pristojnem mestu.

Pobivajmo krivice, katere nam jih provzroča kapitalizem.

Vlada, katera je v rokah kapitalizma pa hoče tudi zabraniti volilno pravico socialistov. Vender če se to zgodi, če vladajoče stranke to izvedejo, takrat ne bode na svetu nobene oblasti, ki bi mogla preprečiti revolucijo.

"Tribune" o nedeljskem shodu.

V službi kapitalizma se nahajajoč časopisi, kar besnijo ter pobivajo govore kateri so se v nedeljo v Apolovi dvorani v korist aretiranih uradnikov W. F. of Miners govorili, ter kličejo na pomoč državno pravdnštvo, ječe in vialce.

Tukajšna Tribune piše: Revolucijonarni socialisti našega mesta so pozabili na lekčijo, katero so prejeli pred devetnajstimi leti. Edina pomoč proti temu bi bilo da se shodi, kakor je bil v nedeljo prekličejo, ter sklicatelje obesijo.

Civilizirani svet je anarhistični poziv na boj vedno sprejel, včasih ne energično, pa vender se je proti anarhiji vedno bojeval.

Na tak način izziva kapitalistična

Tribune. S tem izzivanjem namerava pomagati kapitalizmu svoj namen, a zmotila se boče lahko, kajti uverjeni smo, da ne bode tako lahka igra, kakor je bila leta 1887, ter da ne bodo dosegli tako lahko svojih namenov kakor so jih istega leta.

Slavje socializma.

Ako bi v taboru kapitalistov in izkoriščevalcev razpočila bomba, ne bi napravila tolikanj utisa, kakor je napravilo dejstvo, da je Josip Medill Patterson dosedanji komisar javnih del v Chicago svojo službo odpovedal, ter v tej odpovedi pripoznal, da spoznava nauke socializma.

Izjavil je da bode po svojih močeh delal na to, da se med človeštvo uvede uredba, kjer bi vsi enako vživali sad in dobrote človeškega dela. Radi tega pa kapitalisti jadikujejo, ter ne morajo zapopasti kako da zamore človek, kateri razpolaga z obilnimi denarnimi sredstvi kakor Patterson, odstopiti iz njih vrste, ter posvetiti svoje moči socializmu.

J. R. Walsh aretovan.

Nekdanjega predsednika Chicago National Bank, J. R. Walsh so aretovali.

Kakor znano je ta banka pred nedavno časom nehala s poslovanjem. Primanklaj je znašal 3 milijone dolarjev, katere je porabil gorimenovali Walsh v svoje namene.

Radi tega so ga aretovali, ter postavili pod varščino \$50.000. Obravnava proti temu, bode dne 10. marca.

Tema kakor po noči.

je nastala v Čikagi dne 7. t. m. ter je trajala od 8 ure zjutraj do 11 ure in pol dopoldne.

Po vsih hišah, gostilnah in prodajalnah so morali svetiti, a okolo 10 ure je bilo po ulicah tako temno, da se je komaj razločevala pot.

Še le ob 11 in pol se je pričelo nekoliko svitati, a popoldne je bilo po vsem naravno. Promet je bil do cela ustavljen.

Varujte se sleparskih kontraktorjev.

Dne 7. t. m. prišli so Mike Velemi, Juraj Pavič, Ivo Velemi in Mike Sabolič iz Atlante peš.

Tam so delali pri Logan Co. pod vodstvom kontraktorjev Patton and Gibson Co.

Dva sta delala 4 mesece, eden en mesec in eden nekaj dni, a zaslužka jim niso hoteli izplačati.

Revežem, kateri so bili brez sredstev, ni preostalo drugega, kakor peš zapustiti Atlanto. Vložili so proti imenovani družbi tožbo za izplačilo zaslužka.

"Ursus" iz Čikage.

Henry Sienkiewicz je v svojem romanu "Quo vadis" opisal kako je Ursus svojo zapovednico Lidijo rešil smrti s tem, da je bika, na katerem je bila privezana, za roge pograbil, ter umoril s tem, da mu je tlinsk zlomil.

A tudi v Čikagi imamo takega Ursusa.

Teodor Nowatski bil je pred nekoliko dnevi na lovu v Arkansasu kjer so lovili divje bivoče. Razdražen bivoč napade Nowatskija. Uporaba orožja mu ni bila več mogoča.

Neprestrašeno in z vso močjo pograbi bivoča za roge, ter ga toliko časa tišči k tlem da mu je prelomil tlinsk.

Tamošnji meščani so mu dali pisemno potrdilo o istinitosti njegovega skoraž neverjetnega čina.

Listnica upravnštva.

Cenjenim zastopnikom, smo danes poslali nekoliko več listov lista na ogled, da blagovole iste med nena-ročnike razdeliti.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

DRUGI DEL.

XVII.

— Sedi Konrad, in povej mi vse, je tiho rekla Mara. Vse od kraja, — Kdo je ta — kdo je tvoja žena, kako si prišel do tega, da si jo vzel, zakaj sta se razšla?

Rahlo je objela Konrada, stisnila njegovo glavo na svoje prsi in mu otrla solze — mirno in brez vidne razburjenosti, daš je njena duša trpela, kakor še nikdar in se ji je krčilo srce, kakor da tiči v njem razbeljeno železo.

— Ali se še spominjaš, Mara, je začel pripovedovati Konrad, da sem — že več kot 13 let je tega — spravil iz uršulinskega samostana neko dekle, vsled česar se toliko let nisem smel vrniti domov?

— Spominjam se! Pri stari Suzani pl. Schmutzenhaus sem jo videla.

— To dekle me je takrat popolnoma omamilo. Ko je morala pred avstrijskimi oblastmi bežati, sem jo — spremil do Vrhnike in tedaj sva si prisegla ljubezen in se domenila, da se dobiva v Milanu, ki je bil takrat že francoski. Tudi jaz sem takrat moral bežati in šel sem rad, ker me je srce vlekle v Milan. Tam sem dobil ljudstvo. Bil sem še nezrel človek, pravi mladenič, zaslepljen in domišljaj in verjel vsem besedam ljubezni in prisegam zvestobe. Ljubila me je goreče, strastno in me tako omamila, da sem bil ves blazen. Kaj bi ti pravil o tem?

Zapredla me je v svoje mreže, tako, da sem se z njo poročil. Ljubezenske sanje pa so trajale le malo časa, potem pa je prišlo razočaranje. In to razočaranje je bilo strašno. Izvedel sem, da v tistem času, ko je bila Ljudmila moja nevesta, je imela skrivaj še nekaj drugih ljubavnih razmer, ki pa niso bila tako čista, kakor njeno razmerje z menoj.

In ko sem ji to očitil, je hladno rekla: Zakaj se me pa ti nisi takrat polastil? V meni je zavrela kri. Najraje bi jo bil ustrelil. Ona pa se mi je rogala in ko sem ji pokazal vrata, mi je posmehljivo pripovedovala, da me je že takrat, ko sem jo odpeljal iz uršulinskega samostana, imela za norca, da je vže v samostanu doživela najgrje stvari in da me je sploh ves čas varala tudi kot moja žena. Planil sem nanjo, ona pa je zbežala in se ni več vrnila k meni.

Tiho je Mara pogladila Konrada lase in ga tesneje pritisnila k sebi.

— Nekaj dni potem, je nadaljeval Konrad, mi je pisala dolgo, strašno pismo. Brez ovinkov je povedala, da se je že pri uršulinkah naučila takih stvari, da se ji zdi pošteno zakonsko življenje neumno; da ona ne more nikogar ljubiti, ker ljubi samo razuzdanost; da me je vzela, ker si je hotela osigurati udobno življenje, a da se raje odpove udobnemu življenju, da more le svobodno zadostovati svojim strastem. — Končno pa mi je še rekla, da se me bo že spominjala, kadar bo potrebovala kaj denarja. In res že po preteku nekaj mesecev mi je pisala naj ji pošljem nekaj denarja, sicer da pride v Milan in mi napravi sramoto. In ker sem se enkrat udal, so se takaj pisma pogostoma ponavljala. To je bil vzrok, da sem stopil v francosko armado, ker mi kot oficirju ni mogla slediti. Ostal sem oficir samo zato, da bi lahko hitro zapustil vsak kraj, kjer bi se ona prikazala. In sedaj je prišla sem. Kdo ve, kako je izvedela, da sem tu; kdo ve, kaj se zgodi v prihodnjih dneh. To bo strašno, če se irve resnica! Ti boš v sramoti Maro, ker te smatra vse mesto za moje nevesto, tvoj oče me bo zaničeval, češ, da sem te varal, mene bodo zasramovali, da imam vlačugo za ženo, mojega bolnega očeta spravi to v grob.

Konrad je umolknil. Šlišalo se je le tiho njegovo lhtenje. Mara pa je kakor okamenela sedela poleg njega. Zdal se je Konrad zganil in hotel vstati, a Mara ga je stisnila k

sebi in rekla:

Ostani še — povej, kaj misliš storiti.

— Kaj mislim storiti? Tega sam ne vem! Najbolje bi bilo, da si poženem kroglo v glavo.

Zdal pa je vzklopela Mara. Krepko je prijela Konrada za glavo in svoje plantee pogledje uprla v njegove oči.

— Torej tak egoist si ti? Ali misliš, da je res kako junaštvo, končati si življenje? Pravi junak je tisti, ki se nobene ovire na svetu ne vstraši in ki kljubuje tudi najstrašnejši nesreči; tisti je pravi junak, kdor ve, da je vse izgubil, a gre vendar pogumno v brezupni boj.

— O Mara —

— In — je li to tvoja ljubezen? — Kolikokrat si mi pravil, da me ljubiš, češ vse na svetu, da bi zame vse žrtvoval — sedaj pa me hočeš pustiti samo v žalosti, v brezmejni boleznin v sramoti, sebe pa s kroglo rešiti vseh nadlog. O Konrad, tega nisem zaslužila.

— Ali Mara, pomisli — zdaj me boš vendar sama pahnila od sebe. Kaj ti naj bo moja ljubezen —

— Kako si malosrčen, Konrad! Ali misliš, da te jaz ljubim samo zato, da bi postala tvoja žena? Jaz te ljubim zaradi tebe samega.

In oklenivši se Konrada z obema rokama, je svojo glavo naslonila na njegovo srce in dihnila:

— Čeprav si zame izgubljen — jaz ostanem vendar tvoja — kakor sem ti rekla, oni dan ko sva se vračala od črnuškega mostu.

— Mara — je li mogoče? Ali se mi ne sanja? Ti ostaneš moja?

— Tvoja Konrad! Saj sem ti že rekla: Tvoja v sreči in v nesreči — živa in mrtva — danes in vekomaj.

XVIII.

Naslednjega dne, 24. februarja, je šel Konrad že zjutraj v škofijo, da se oglasi za avdienco pri maršalu Marmontu. V škofiji je bilo živahno vrvenje, zlasti je bilo zbranih mnogo oficirjev. Od tih je Konrad izvedel, da je maršal Marmont tisto jutro nedoma odpotoval v Pariz.

— Zvečer je nakrat ukazal, da mora biti vse pripravljeno za potovanje. — Spremljata ga general Fresla in pomočnik major Lucien. Svojim namestnikom je imenoval generala barona Delzonsa.

Tako so pripovedovali oficirji Konradu in skrivnostno dostavljali, da je to zadnji poskus maršalov, ohraniti si podkraljevske oblasti kot generalni guverner Ilirije.

— Jako težko se je odpeljal, je zaupno pripovedoval maršalov tajnik Heim. Že ko je bil na vozu, me je poklical k sebi. Mislim sem, da mi kaj važnega naroči, — a kaj mislite, da je bilo?

— To se ne da uganiti, je menil Konrad.

— Naročil mi je, naj še danes dopolne pošljem kar mogoče krasen šopek — gospodični Mari Damjanovi in naj ji sporočim maršalove pozdrave.

Smehljaje je prikimal Konrad in se ni prav nič čudil.

— Razumela sta se dobro, je rekel Heim, ker sta dve sorodni naturi, dva sorodna značaja. Jaz bi bil svojo glavo zastavil, da maršal ne zapusti Ljubljane, da se pred odhodom ne bi spomnil gospodične Damjanove. Ob 11. uri so se začele avdience. Namestnik generalnega guvernerja, stari general, baron Delzons, je bil nervozen mož, strog kot poveljnik, sicer pa blagega srca in demokratičnega mišljenja. Tudi kot general ni nikdar pozabil, da je sin revolucije. Zgodilo se je večkrat, da je šel v Rudolfovo vinotoč (zdaj je tam Schweintnerjeva knjigarna), se vsedel med priproste vojake ter z njimi pil in prepeval.

Ta dan je bil posebno nervozen. Sprejeti je moral že celo vrsto uradnikov in oficirjev ter slišati mnogo sladkih besed, — in to ga je vedno razburilo. Ko je Konrad stopil pred njega, in se vojaški javil, je osorno zarenčal:

— Kar na kratko, gospod podkapitan. Jaz nimam časa poslušati dolgih govorov.

Dalje pride.

Predigra k zaloigri.

Se li bode strašna čikaška zaloigra iz leta 1887, v kateri so bili štirje predbojevniki ameriškega proletarijata po nedolžnem obešeni, obnovila?

Najbrže da. — Kajti — kakor se posnema iz Denverških poročil — kažejo vsi navedeni znaki da nameravajo uradnike "Western Federation of Miners" to je predsednika Karla Moyer in tajnika Williama Haywood, kot sokrivce smrti guvernerja Steuneburga v Caldwellu I. obtožiti.

Vsi navedeni znaki in manipulacije pa so sifiljivo podobni onim, ki so jih rabili, pri čikaškem procesu, kateri je postal, radi po nedolžnem k smrti obsojenim, historičen.

Nekdanji guverner Altgeld je, ko so čikaški "anarhisti" v ječi omagovali, dokazal nedolžnost obsojencev, ter jih je pomilostil, a kapitalisti sloj se je temu protivil ter dognal, da je "slavno" ameriško sodišče "anarhiste" obsodilo na smrt.

Značaj sedajšnjih obtožencev je popolnoma enak onemu iz leta 1887. In kaj sledi iz tega.

V proces iz leta 1887 umešaval se je kapitalizem s svojimi odstundnimi mahinacijami: privedel je priče ki so pričale "o slučajih" in čeravno je bilo dokazano, da nekateri obsojenci niso bili niti na mestu, kjer se je zgodil umor, kljub temu so bili krivim spoznani, in obešeni.

Tako se zna tudi sedaj zgoditi.

V zapor odvedeni uradniki so obtoženi "sokrivde" na umoru. Tako so bili tudi čikaški mučeniki. Razprava proti slednjim je dokazala, da ni eden od tih zvršil atentata, da ni eden od teh ni vrigel bombe, dokazalo se je namreč, da so se nekateri nahajali na povsem drugem kraju, kakor na mestu umora. Ker to k obsodbi ni zadostovalo, obtožili so jih "sokrivde" radi tega, ker so kot uradniki listov nahujskali delavce, ki so baje potem zločin zvršili.

Trdi se celo, da niso delavci bombe vrgli, ampak da vse to je bila policijska mahinacija, ter da se je s posredovanjem od kapitalistov podkupljene policije umor zvršil.

Kapitalizem je hotel imeti žrtve in dobil jih je.

Služaj sedajšnjih ujetnikov je le v tolikem drugačen, da je neki drugi ujetnik Orchard nekaj izpovedal, in katera izpoved je imela posledice, da so uradnike zaprl. Kdo je ta Orchard? Ako nastopa ta kot "državna prič, kateri sam kazni pričakuje je tudi mogoče, oziraje se na značaj tamonjnih oblasti, katere vedno poslujejo v prid kapitalistov, da se to — "državno prič" proti dobri odškodnini najeli. Razna znamenja "zarote" in "sokrivde" jako lepo dokazujejo policijsko mahinacijo, ki je podobno kakor jajce jajcu.

Izkopali so v Denverju pred nekoliko dnevi bombe, katere so bile, kakor se posnema iz izpovedbe "baje" pripravljene nekatere člane Coloradskega sodnega dvora, nekdanjega guvernerja in podguvernerja spraviti v večnost.

Da se pa to vže ni zgodilo, pravijo da je temu vzrok, ker slučajni napadalci so zgubili pogum za slučajni atentat.

Bolj verjetno pa je k temu, da so te bombe po naročilu istih ljudi zakopali, kateri so si izmislili načrt ugonobiti Western Federation of Miners. Vse izpovedi notrajnega okrožja zveze in mož ki bi imeli biti "zaklani" pa tako diši po policijskem načrtu, da ni treba nadaljnjih dokazov.

"Zarota" vsekako obstoji. A kakšna je ta zarota? kaže brzojavka ki pravi:

"Zapor se je zvršil na ukaz guvernerja Goodinga iz Idaho.

Par minut po zaporu odobril je guverner McDonald izročilne listine in ujetniki so bili s posebnim vlakom, v spremstvu dvanaestorice oboroženecv odvedeni v zapor.

"Par minut po zaporu"; toraj obdolžence se ni niti zašlišalo ali sprašalo ali ugovarjajo nepostavnemu nasliju. Posnema se iz tega, da je bilo dogovorjeno, obdolžence čim preje izročiti sodni pravici, katera je s svojim nečuvnim činom pokazala, kako spo-

štuje pravice in postave.

Kakšna profa pa bode v Bolsi City, pred katero se bodo morali obdolženci zagovarjati, ko je znano da je vse v kapitalističnih rokah, ter da se cell sodni dvor spoštljivo pred kapitalistom klanja?

Želimo, da bi ne bilo tako.

Vender vidimo vže naprej ono zaloigro, katero se bode na pritisk kapitalizma izigrala, ter da bode kapitalizem dosegel ono katero želi in zahteva. Koncem se eno prašanje:

Pred 20 leti je delavstvo mirno gledalo justični umor.

Kako bode pa danes?

Časi so se spremenili. Ako so se pa v toliko, da bi se drugi justični umor prepričal, oziroma maščeval, pa ne vemo. Vse to je prašanje prihodnosti.

Neprava telefonična zveza.

Osebe: Srbski kupčijski minister, hoče z avstrijskim obravnnavati radi uvoza prašičev; nemški poslanik, hoče kralju Menelku izraziti svoje simpatije. Telefonistinja, katera večkrat telefon napačno zveže.

Srb: Radi prašičev avstrijskih — Tu Menelik.

Avstrijanec: Menelik? — Se z mano norčujete. Tu se gre za prašiče.

Nemec: Izraz "prašič" ni parlamentaričen —

Avstrijanec: Kdo se meša v to — Zdi se mi, da nekdo kontrolira zvezo.

Srb: Jaz mislim prašičjo stvar!

Menelik: Lopov — Mislite mene?

Nemec: Nimamo pomankanja prašičev, to je izmišljena laž

Srb: Laž — kaj mislite stem? —

Avstrijanec: Jaz mislim prašiče:

Menelik: Da, da, tu sem!

Telefonistinja: Boste še govorili?

Nemec: Zapodite haremske dame od telefona. To je svinjarja.

Menelik: (zmučen) Tu Menelik!

Telefonistinja: Vprašam če boste še govorili?

Srb: Molčite in ne mešajte se v diplomatske zadeve! To je prava svinjarja. —

Menelik: Svinjarja? Tu Menelik!

Bim, bim, bim, urad ustavi pogovore.

ROJAKI!

Naše podjetje, parobrodno društvo "Frank Zotti Co", namerava kupiti vže drugi parnik.s katerim bi prevažal ljudi in blago v staro domovino in obratno.

Naročila za prevažanje je tolika, da si more omisliti že drugi parnik, a potnikov je toliko, da moramo povečati naše podjetje. Priporočamo dragim rojakom naše delnice po \$5. kateri naj jih nakupijo, dokler so še v zalogi.

Frank Zotti & Co.
108 Greenwich St. New York.

ODPRTO PISMO SLOVENCEM.

Čenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Vam naznanim, da sem prejel Vaša poslana zdravila za srbeči lišaj in se Vam imam zahvaliti, ker so Vaša zdravila res uspešna, kajti jaz sem popolnoma ozdravlj.

Vas pozdravljam ter ostanem s spoštovanjem
Johan Intihar.

1917 So. 15th Str.
Springfield, Ill.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":	
Robinzon (stara izdaja)	60c
Z ognjem in mečem	2.25c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča	6.60c
Mali vitez I, II, in III. del	3.50c
Občna zgodovina	8.00c
Tavčerjeve povesti	1.20c
Hiša Marije Pomočnice	1.00c
Aškerc: poezije	2.00c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko angleški slovar	
in obratno	60c
Potop	3.20c
Kletev nezvestobe	1.60c
Vstajenje	1.75c
Preko morja	40c
Kapitanova hči	40c
Križarji	2.60c
Quo vadis	1.50c
Julij Cesar	80c
Kirdžali	80c
Pripovedi o Petru velikem	60c
Sad greha	60c
Opatov praporček	50c
Žrtev razmer	25c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtimirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tiun Ling	20c
Knez črni Jurij	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehkanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stežjosledec	25c
Elizabeta angleška kraljica	20c
V gorskem zakotju	20c
Nesrečnica	30c
Krvna osveta	20c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčkovega Jožeta	1.25c
Mlinarjev Janez	40c
Zlata vas	25c
Deteljica	30c
Rodbinska sreča	40c
Krištof Kolomb	40c
Kortonica	30c
Miklova zala	30c
Zaroka o polnoči	60c

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštнім potom pošlje naročnino.

VABILO!

na
VESELICO,

katero priredi Slovensko narodno podporno društvo Zvestoba št. 35 v Chicopee, Kans.

dne 17. marca t. l.

v dvorani g. John Feedel.

Začetek točna ob 6. uri zvečer
Za dobro zabavo, godbo, izvrstno pijačo in dober prigrizek bode poskrbel.

ODBOR.

NAZGANILO.

Matija Erklavec, edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da se je radi premajhnega prostora preselil iz 433 W.17 St. na 624 S. Centre ave.

Nadalje javlja, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravu starih vse po zmerno nizkih cenah.

MATH ERKLAVEC,
624 So. Centre ave. Chicago.

GRAND WORKINGMEN'S BAZAAR

PRIREJEN V

C. S. P. J. dvorani 400 W. 18. cesta

SKOZI CELI TEDEN

ZAČETEK V NEDELJO DNE 8. APRILA

ob 2 uri pop. Vsaki večer ob 8 uri zvečer. Posebne otročje predstave. V saboto dne 14. aprila ob 2 pop. Ples in srečolov na dobitke se tudi vrši v saboto dne 14 tm. ob 8 zvečer. K vsaki prestavi za osebo 10c vstopnine. Na vaporedu so tudi komične predstave in nastop pevskih zborov različnih narodov.

K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno ODBOR.

Potopisna črtica iz Avstrije v Ameriko.

Piše Volčanski.

Posledica viharne vožnje niso izostale. Prej si videl dokaj veselih obravov in razlegalo se je različno petje, a danes bilo je vse klaverno in mirno, kajti pričela je gospodovati neizogibna morska bolezen.

Pri zajterku je manjkalo polovico ljudi, a iz spalnih oddelkov so se čuli globoki vzdihli in ječanje. Tje pa sem je začel kdo robato kleti morskoro, a ni mu dosti pomagalo, kajti bolj ko se je vznemirjal bolj se je mogel daviti.

Opoludne, ko je vabil zvon k obedu, se je pa temu vabilu tako malo odzvalo, da se je bilo kar čuditi. Za nami plavajoča velika riba pa je imela ta dan celo občut, kajti skoraj celo kuho so vrgli skozi lino v vodo.

Ogledoval sem, kako so se velike ribe kosale ena proti drugi, katera bode več plena zajela. Bil je jako lep prizor. Le malo nas je bilo še zdravih a še ti smo bili mirni in zamlajeni, kajti bog ve kam so poednim misli uhajale.

Do večera sem ostal na krovu a potem se podal v svojo spalnico. Spravil sem se v postelj, ter tudi kmalo trdno zaspal.

Ne spim dolgo, kar me zbudi neki hrusč, kateri je bil podoben izlivku plohe. V polspanju si nisem mogel tako raztolmačiti kaj je to, in mislil sem vže, da je voda udrila v kabino. Ustal sem hitro, hoteč se podati na vzgoraj, a naenkrat zbruhne neka ploha svojo vsebino na me — in kaj je bilo. Moj nad mano ležeči tovariš je pričel bruhati, ter spuščaval svoje izbruhe na mojo postelj.

Lotila se ga je morska bolezen. Začel sem ga oštevat, ter ga hotel iz ležišča zapoditi, a oprostil se je rekoč, da ne more ustati. Usmiljenje sem imel z njim, a odločno sem mu prepovedal, mojo posteljo smatrati za pljuvalnik.

Smuknil sem zopet pod odejo, ter zaščitil svojo glavo proti slučajnemu zopetnemu izbruhu gornjega soseda.

Slišal sem ga po noči, kako je ječal, a ječanje bilo je brez mokrih posledic.

Zjutraj sem ustal. Morska bolezen se me ni lotila, in bil sem čvrst in zdrav kakor navadno.

Bolezen je gospodovala tri dni in prizore, katere so se med tem godile ni možno popisati.

Smeha je bilo dosti a tudi zaničevanci niso ostali dolžni, ter so na krohot in smeh zdravih odgovarjali z robatim godernanjem.

Med vožnjo do New Yorka smo imeli še nekoliko neviht, a niso bile niti senca prve!

Enajsti dan proti večeru se nam je zaznanilo, da se bode kmalo zagledalo obrežje obljudbene dežele. Napenjali smo oči a zaman. Tje pa sem smo srečavali male in večje ladje.

Čakali smo pozno v noč na krovu, misleči zagledati luč kakega svetilnika a megla nas je ovirala in spravili smo se v ležišča.

Ob 4. uri zjutraj začuje se na krovu vrisk. Hitro smo poskočili iz svojih brlogov, na krov ter zagledali smo obrežje — Amerike — Pripluli smo v New Yorkski zaliv.

Marsikateri hvaležni pogled proti nebu je pričal, da je vsakdor komaj čakal konca morske vožnje.

Ladlja obstane, ter tako smo čakali do 8 ure zjutraj.

Kmalo za nami so prišle tudi druge ladje — a vse so bile polne izseljencev.

Ob 8 uri vršila se je od naselbinskega urada zdravniško preiskovanje.

Urejevali so nas na ladji in nešteto vlna procesija se je vila po celem krovu ladje.

Po vizitaciji je dobil poveljnik parnika dovoljenje da zapelje v pristanišče.

Ob 11 uri dopoldne so nas izkrcali ta prvi sem stopil na ameriška tla. Vlekli so nas na mali parnik, ter ta pristanišča pripeljali na slavnoznani Ellis Island — Elizejev otok.

Drugi parniki so tudi izkrcali svoje izseljence in nekaj nad 5000 nas je čakalo rešenja.

Po dolgem času prišel sem na vrsto. Izpraševali so me razno, a na vsa vprašanja sem odgovarjal točno in jasno. Mislil sem si kmalo bodem prost in prva pot bode v gostilno, kjer se po dolgem času do sitega najem. — A smola — smola! Obdržali so me na Ellis Islandu, ter pripravili v sobo kjer je bila popolnoma natlačena z drugim naseljenci.

Ogledal sem si nove goste — Eni so se smejali, drugi jokali, tretji preklinjali itd.

Prašal sam uradnika zakaj sem interniran. — Pogledal me je, ter mi pokazal na moj svrtnik, kjer je bilo s kredom narisano znamenje. "Bojni ste na obeh" mi je rekel. "Res, da so se mi solzile a nikakor nisem čutil bolezn." Udal sem se. Hoteč se vseti na bližnjo klop, me prime neki uradnik za ramo, ter me odvede v — obednico. — Hvala bogu. — Dal so mi eno klobaso, veliki kos kruha, šalo kofeta in to sem ne oziraje se na okolo stoječe jokajoče obraze tako otepal, da sem v kratkem času spraznil vsebine krožnikov, ter s tem svoj vže itak "oguncani" želodec ozdravel.

Ure so tekle, dnevi so potekali, a mojega imena še niso poklicali. Govorilo se je, da so nekateri po cele tedne zaprti, ali pa čakajo da jih oddajo paroprodni družbi, katera jih odvede nazaj v domovino. No slednjemu bi ne ugovarjal.

Peti dan kliče neki uradnik moje ime a tako spačeno, da ga nisem razumel. Še le ko sem pogledal, na napis, sem spoznal da je mislil mojo malenkost.

Hitro vzamem kovček, grem za njim ter stopim pred ameriško sodnijo. Ta me sprašuje razno. Hoteli so vedeti vse a tolmač Slovenec jim je tolmačil moj jezik, kajti posluževal sem se slovensčine.

Po prisegi, da sem resnico govoril, me odpeljalo zdravniku, kateri me je — preiskal in — spustil. Bil sem toraj prost.

Stopim na prevažno ladjo in odpeljal sem se iz tužnega otoka v veliko mesto New York.

(Dalje prihod.)

Splošna in enaka volilna pravica v Avstro-Ogrski.

Avstrijski cesar je kot ogrski kralj razpustil ogrski državni zbor, ter s tem zadal magnatskemu sloju smrtni udarec! Izvedel je to v korist mase proti razredom.

V sili se je zatekel k ogrskemu ljudstvu, uvidevši, da z madjarskimi aristokraciji ne opravi nič.

Čeravno so slednji v manjšini, vendar so razumeli vladati, in zabranili so prostemu ljudstvu, pot do splošne volilne pravice. Zahtevali so pa vse eno, da se z vso silo potegujejo, da se uvede v madjarski armadi ogrski kot poslovni jezik.

Socijalisti, kateri se ne ozirajo na rodoljublje, pa so ljudstvo probujevali ne oziraje se na krič in kljubovanje nacionalcev.

Zahtevali so splošno in enako volilno pravico. Izjavili so da to je bolj potrebno, kakor pa jezikovne naredbe v armadi,

In sedaj so dobili zadoščenje. V korist volilne pravice je stari cesar razpustil državni zbor.

Njegovo ravnanje je popolnoma opravičeno, čeravno mu nacionalci ugovarjajo.

Splošna volilna pravica pa pomenja, propad ogerske, kajti tudi na Ogrskem so Ogrji proti drugim narodnostim v manjšini in radi tega je tudi cesar Fran Josip to izvršil. Socijaliste pa ne bo oviralo, da ne bi se poslužili pravic splošne, tajne in enake volilne pravice, ter pripravljali bodo na to delavski sloj.

Kakor znano je Bismarck tudi z volilno pravico desegel svoj namen, a sedaj sledil mu je cesar Franc Josip. Socijaliste pimaajo nobenega povoda se umešavati v prepire med krono in patrijote. Ti pa bodo na to gledali, da se ljudstvo ne bode vodilo za nos naj si bode od patrijotov, kakor tudi ne od krona.

Iz Dunaja se poroča: Pet predlogov postav, kateri določajo uvedbo splošne volilne pravice so bili predloženi poslanski zbornici v predlog.

Po določilih je 455 državnih poslancev določenih v državno zbornico.

Vsaki državljan, ki je dopolnil 24 leto in je v občini naseljen ima pravico voliti, in vsaki, kateri je tri leta državljan ima pravico biti voljen poslanecem. Razdelitev okrajev je tako urejeno da dobijo Nemci 205, Slovani 230, Italijani 15 in Rumunci 4 poslance.

Tudi se je določilo, da se iste poslance, kateri se nezakonito pri sejah obnašajo izključijo iz zasedanja, vendar ne dalje, nego za en teden.

Pričakujemo tudi mi, da se v skrhani Avstriji s splošno in enako volilno pravico poboljša in preuredi marsikaj, posebno pa da nižji sloj s splošno in enako volilno pravico doseže to, kar mu je magnatstvo ali aristokracija do sedaj zabranjevala.

Krčmarjem prede.

V mestni seji dne 5. t. m. sklenili so, da bodo morali krčmarji v Čikagi odrajavati \$1000 dopustnine (licence) na leto.

S tem je pač krčmarjem zadan hud udarec, in marsikateri ga ne bode zamogel preboleti, ter obesiti bode mogel krčmarsko obrt na kol, ter si polskati drugo delo.

Baje okolo 1000 krčmarjev bode nehalo izvrševati svoj obrt.

Vender s povišanjem dopustnine, pa mestni očetje še niso zadovoljni. To je še le začetek udarcev, katere so začeli zadajati krčmarskem obrtu.

Uvesti nameravajo še, da bi ob nedeljah bile krčme popolnoma zaprte, ter tudi prepovedati nedeljske gledališčne predstave.

Uvedli so novo postavo, katera se glasi: Šest dni v tednu delaj, a sedmi dan pa stradaj.

Tudi se od sedaj naprej pri plesih in veselicah po eni uri popolnoči ne smejo točiti alkoholne pijače. Zatorej posušena in žejna grla se bode morala namakati z vodo.

Nekatera društva so vže protestirali proti tem odredbam, če bode kaj pomagalo pa ni gotovo.

Mestna uprava je na strani temperenclerjev in tim na ljubo ne bodo odnehali od novih postav.

Hvaležna žena.

Gospod Anton Svoboda iz Floresville, Tex. nam poroča, da je njegova žena ozdravila svojo dolgotrajno bolezen. "V prijetno dolžnost si štejem potrditi da Trinerjevo zdravilno grenko vino je imelo obilega uspeha v naši hiši.

Rabili smo ga v boleznih naših otrok, toda najboljši uspeh je bil pri moji soprogi.

Ona je imela različne težuje in slabosti, ki so izvirale radi nerednega prebavljenja in nobeno zdravilo ni pomagalo. Kakor hitro je pričela rabiti Vaše vino se je počutila boljše in polagoma ozdravela". Ta gospa je ena iz med onih tisočerih, katera se je sama prepričala, da ni boljših zdravil za ženske, kakor ravno Trinerjevo zdravilno grenko vino katji to ojačnje mišice pomnožuje kri, olajšuje glavobol, utrjuje zdravje.

Vsak se lahko o tem prepriča, ako rabi Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Zdravniki verujejo vanj.

V bolnicah in svoji zasebni praksi rabijo in priporočajo zdravniki (2)

DR. RICHTER-JEV ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. J. M. Thompson, 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y., piše: Jhž sem v svoji praksi z Dr. Richterjevim Anchor Pain Expellerjem ozdravil bolnike od revmatizma v členkih, protina, in nevalgije na čudovit način, kar s tem vestno potrjujem. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih F. Ad. Rickter & Co. 125 Pearl st. New York

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovjši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure: do 9. zjutraj od 1. do 2. in od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko vam je lepa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

kjer bode te točno postreženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Krajske klobase.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne narayne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. — Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovenecem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Veliko popusta pri cenah.

V teku sedanje sezone znižali smo cene pri suknjah za 15 odstotkov pri dolarju.

Pomislite kaj to pomenja, da pri našem blagu, kateri je najboljše vrste, da prodajamo vse bolj po ceni, in sicer tako da nam nobena prodajalna v Chicagi ne more konkurirati.

Ako slišite da druge prodajalne celo 50 in 60od. popusta dajajo, se vam bode zdel naš popust majhen, pa veste da nobena kupčija se ne sklepa brez dobička. Radi tega vam ne popušujemo 50od. pač pa 15od.

Poglavitno pa na zimskih suknjah. Tudi imamo veliko zalogo klobukov, kap, rokavic in obleke za možke. Tudi dajamo zelene menjalne znamke.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
657 W. 18th St. Chicago, Ill.
TELEFON CANAL 427

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:
za celo leto \$1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljatve je
slednji:

"Glas Svobode"
657 W. 18TH ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

CHICAGO, ILL.

meseca marca 1906.

Proletarec

Je v svoji zadnji številki zopet začel
bruhati ogenj in žveplo. ter je s tem
nehote pokazal in obelodanil značaje
ljudi, kateri se zbirajo okrog njega.
Besnell napadi, cela vrsta psov in
tramparskih izrazov pa pričajo, ka-
kšne vrste ljudi si je nadelo misljo
zastopati delavstvo ter reševati soci-
jalizem.

S takim napadi in s takim podlim
sredstvom se hočejo preriniti na po-
vršje, iz katerega bi potem povelja-
val svetu. Svoj nauk oznanjuje s
besnelostjo, ter kakor stekli psi se
zaletujejo v razne osebe.

Povejte proletarčev urednik, kedaj
smo od naše strani zabranjevali pro-
letarce? Se li ne spominjate, da smo
cejo v Glas Svobodi agitirali za Vaš
nameravani mesečnik?

Kdo je od nas lazil od hiše do hiše,
ter proti Vam agitiral, kakor vi to
delate?

Kako izpolnujete nauk socializma,
kateremu hočete postati glavar. Povej-
te nam odkrito je li to socializem kar
pišete v Vaši čimji?

Čarke se nekakšno na Vašo prete-
klost, ter prašajte se: "Kdo sem?"
Odgovorite po tem na to!

Vender prepričani smo, da nam bo-
dete to zamočali, kajti ako podaste
javnosti sliko Vašega življenja, bode
pri kraju Vaša slava, in vse Vaše na-
de in upi splavali bode po vodi.

Razni mazači so se spavili na za-
danje štiri strani Proletarce. Med njimi
spoznamo Zlembergerja, Pinča, Si-
mona in — še enega novega sode-
lovalca to je, veleučeni, dobro po-
znani člarski general pl. Toma Fra-
kelj, zastopnik "gorenške ščire."

Iz njegove pisave se posname, da
ga zapušča pamet, seveda oprostuje
ga njegova starost in od frakeljnov od-
rgnjeni nos.

Sprevidel je, da mu ne bode več
dolgo živeti, radi tega je v zadnjem
Proletarcu napravil oporoko, ter svo-
je edino in bogato premoženje — ne-
umnost — zapustil Proletarcu.

O Proletarcu smo pa prepričani, da
bode razkošno porabil pl. Frakelje-
vo dedščino.

Simon pa preti z nadaljnimi raz-
krivanji. Le korajža Simon. Ne pla-
šimo se — Le v javnost z Vašim na-
meravanim razodetjem. Le toliko mu
povemo, da nam je na razpolago tudi
neko pismo, s katero je on blatil ti-
ste, katere sedaj zagovarja.

CHICAGO, ILL.

6. marca 1906.

"Povej mi s kom da se shajaš, a
jaz Ti povem kdo da si". Z izrekom
tega pregovora bi stopil pred istega,
kateri me je izvolil v zadnjem Prole-
tarcu napadati.

Vender znano mi je s kom se shaja,
in povem mu tudi lahko v obraz, kdo
da je.

Proletarec je pozabil svojo nalogo,
pozabil je navke socializma ter pri-
čej rešavati svojo nalogo stem, da kla-

ti po svojem listu z osebnimi napadi,
ter da z vsakim listom množi okrožje
napadancev, pri tem se pa poslužuje
onega orožja, katerega vže ničvedne-
ži zametavajo to je — laži. So žal-
bog resnična, a žalostna fakta Prole-
tarca. Popisal bi lahko cele knjige o
njih delovanju, a tega storiti nočem,
pač pa pobivam napad na mojo osebo.

Dragi mi dobro znani napadalec!
Znano Ti bode, da se jaz za Proletar-
ca ne zmenim, tudi bi se ne spuše-
val s Taboj v polemiko, a vender le
nekaj kratkega Ti bodem povedal. —
Spodtkaš se nad mojo pisavo. Stem si
si mislil pridobiti novega sovražnika.
Vender motiš se. Tvoje spodtkovanje
me ne bode čisto nič motilo v nadalj-
nem delovanju.

Pisal bodem, kar se mi bode prilje-
lo, a za svet Te ne bodem hodil po-
praševati, kajti, kar se pisave tiče
mi lahko verjameš, da Tebe vedno v
k kozlj rog vženem.

Tudi se ti ni treba bati, da bi jaz
po Tvojem uzorcu novele pisal, ker
če bi se tega polotil, bi posnemal
Tebe, o koji anarhistični pisavi so
lahko krave mukale. Svetujem Ti, da
me nadalje pušiš pri miru, kakor
sem Te tudi jaz Tebe do sedaj, a ho-
čem Te tudi nadalje.

Če se Ti pa poljubi še dalje napa-
dati, Ti bodem pa eno povedal, ka-
tera Te bode spominjala na marsika-
teri "strgan podplat".

A toliko moža bode tudi v Tebi, da
se podpišeš kakor jaz — Rajko.

ROCK SPRINGS, WYO.

4. marca 1906.

Dragi g. urednik! —

Uljudno Vam naznanjam, da je nas
tukaj bivajoče Slovence zadela ne-
sreča s tim da je našega rojaka Fran-
ca Morguna iz Koč pri Postojni poš-
kodovalo. Ranjen je na levi nogi in
upamo, da bode kmalo ozdravel. Leži
v tukajšnji bolnici.

Kar se dela tiče, gre še precej do-
bro. Premog kopljejo s stroji, ta po-
sel pa opravljajo večinoma Slovenci
ter je jako težaven.

Slovenska naselbina se vedno mno-
ži, in več rojakov si zida svoje hiše.
Rojak Valentin Stalle pa je pričel gra-
diti nov saloon.

Želeč Ti obilo uspeha, ter da bi
list začel dvakrat na teden izhajati,
kajti le Ti nas budiš iz duševnega
spanja. Bilježim udano

Tom Čadež.

DARRAGH, PA.

4. marca 1906.

Pred mojim odhodom v staro domo-
vino pozdravljam vse prijatelje in znan-
ce kakor tudi cenjene člane društva
Edinost št. 23. S. N. P. J.

Zahvaljujem se posebej onim prijatel-
jem, kateri so me spremlili na
Irvine.

Ostanite mi zdravi!
Tebi pa uzorni delavski list Glas
Svobode želim obilo naročnikov kakor
tudi da bi kmalo začel dvakrat na te-
den razveseljevati svoje naročnike.
Zdravo!
Jakob Ježenšek.

Cenjene zavedne Slovenke!

Drage mi rojakinje! Znano Vam
bode da so tukajšnji narodnjaki usta-
novili "Čitalnico" Uverjen sem, — da
Vam bode pomen in namen čitalnice
znan, radi tega opustim razmotriva-
nje o tem. Pri zadnji odborovi seji
se je določilo, da drage rojakinje po-
vabimo obisku Čitalnice.

Na razpolago Vam bode vse polno
zunanjih in tukajšnjih časopisov k-
kor tudi knjig, ter nudi se Vam u-
godna prilika, da s pohajanjem v
Čitalnico in prebiranjem raznih novin
ne le razbistrujete uma, pač pa
pokažete, da ste vrle Slovenke, ter
da lahko s ponosom na Vas pokažemo
rekoč: "Glejte tudi naše dične Slo-
venke, se zavedajo svojih dolžnosti
do dragega nam naroda".

Zatorej prihajajte v Čitalnico!
Čitalničar.

Sličica o italijanski kraljici.

Sedanja italijanska kraljica Jelena
je kaj dobrega srca in marsikateri do-
godek spričuje njene vrline.

Ko se je neki dan sprehajala po po-
lju, je ugledala neko desetletno de-
kljico, katere je piela nogovico. Kra-
ljica je praša: "Komu pleteš te no-
govice?" — "Svojim sestram!" odgo-

voril dekljica. "Me li poznaš?" praša
kraljica. "Da, ti si kraljica" jej od-
vrne dekljica. "Ne bi hotela tudi meni
splesti par nogovic?" — "Prav rada
storim" — "Dobro, prinesi mi jih v
grad, kadar bodo gotove."

Dekljica je počela plesti nogovico,
ter se čez 14 dni poda v grad ter od-
da lakaju izgotovljene nogovice. Kra-
ljica napolni eno nogovico z slaščicami
drugo pa z denarjem, ter jih take
vrne dekljici nazaj.

Dekljica se ji zahvali s pismom, a
v temu pismu pa toži, rekoč: Srčna
hvala za dragocen dar, a vender mo-
rala sem se radi njega jokati, kajti
oče mi je vzel denar, brat mi je sne-
del slaščice, a mati pa nosi Tebi
namenjene nogovice.

Slovani v Čikagi.

Hoteč dokazati kako se Slovani, v
prvi vrsti pa Čehi zavedajo svojih dol-
žnosti v Čikagi, podajam nekoliko
statistike o Jednotah, katere so v na-
šem mestu ustanovili, s tem pa ni-
sem imenoval še nebroj drugih podpor-
nih društev, katere jih imajo, ome-
njam le glavne zavode.

Češko slov. pod. Jednota z 21.000
članj.

Češko slov. bratska podp. Jednota
z 6900 članj.

Češko slov. R. a D. z 5000 članj.

Zap. češka bratska Jednota z 9000
članj.

Slov. podp. Jednota Statu Texas z
1400 članj.

Jednota čeških dam z 12.000 članic.
S. P. J. sester, podp. Jednota z 8000
članic.

Skupno 62.400 članov.

To število kaže podjetnost Čehov.
Po njih vzgledih bi se morali ravnati,
ter z ednostjo in slogo bi morali na-
predovati, kakor napredujejo vrli —
Čehi.

A upamo, da ti zgledi zdramljvo
marsikoga iz spanja, ter da bode z
isto unemo, katero je Slovonom pri-
rojena pričel delovati ne le v svoj,
pač pa tudi v korist in vglad sloven-
skega naroda.

Zatorej na delo z ednostjo in slogo.

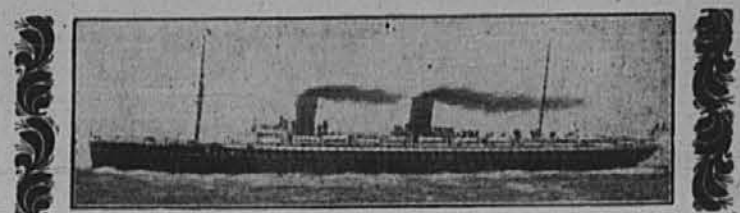
— Nadaljevanje povesti "Konklave"
smo radi preobliga gradiva odložili
za drugo številko:

ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOSODE."

S tem se uljudno naznanja, da
so koledarji za leto 1906 vže raz-
prodani, ter da se naročila več ne
sprejemajo.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Šta-
jersko ali v Istrijo, naj se poslužuje parnikov francoske družbe
Compagnie Generale Transatlantique.

LE 6. DNI NA MORJU.

**Parniki plujejo iz New Yorka vsak čet-
tek ob 10. uri dopoldan.**

Glavni agent za Ameriko in Canada
na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni agent za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold
filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek
— Elgin ali Waltham.
Te vrste ura stank le **\$14.00**

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-
vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,
72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri
N.A.S.

Jas. Vasumpaur,
na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!

Cene delnicam so vedno višje.

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno
prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so
tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrud-
nik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00
komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj
povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite,

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrne-
te v celem znesku.

Ime.....
Ulica in št.....
Mesto in država.....

Dne.....190.....

Ceki, menice (trate) in pošne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 657 W. 18. St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.
 Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni
 odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 343 Fulton St. Pullman, Ill.
 Bolniški
 odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 J. MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsako tretjo soboto svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno določijo svoje dopise jednotnemu tajniku.

VSIM DRUŠTVAM S. N. P. JEDNOTE NA ZNANJE

Kljub opetovanim prošnjam in opominam se tajniki oziroma uradniki raznih društev ne ozirajo na določila oziroma predpise poslovanja.

Da uvedem nekoliko rednega poslovanja, podajam društvenim uradnikom sledeča pojasnila:

Kadar priglasi kdo svoj pristop k kakemu društvu ali S. N. P. Jednoti naj ga pri sebi eden iz med članov predlaga kot čakanca a s predlogom mora čakanec vplačati \$1 v društveno blagajno.

Predsednik poveri na to dva ali tri člane odbora, da peljejo čakanca k zdravniški preiskavi.

Kadar zdravnik čakanca preišče takrat se zamorejo v prvi seji vpeljati in doplačajo, kar imajo še za doplačati.

In kadar se pošilja mesečno poročilo, kakor tudi denar na Jednoto, takrat se ob enem vpošljejo pristopne listine novih članov.

Za nove pristopne člane odrajtati mora društvo Jednoti \$2.25 toraj brez tega zneska se nobenega člana ne sprejme v Jednoto.

Tudi plačajo člani pri predelanju izdajih potnih listov ali prestopnih listov 25c, kateri naj društva vpošljaljo Jednoti z nastopnim asesmentom.

Enako opominjam ona društva, katere še niso poskrbele za svoj urad potrebne jamščine, da isto prej ko mogoče store.

Pri vpošiljanju mesečnih računov pa so nekatera društva jako nemarna, radi tega prosim, da mi račune odpošljaljo pravočasno, da bodem zamegal skleniti mesečne račune in razpošljalji asesment o pravem času.

Če pa prepozna mesečna seja ovira poprej račune zgotoviti, naj društva sejo na druge dneve preložijo.

Uradniki naj podučijo iste člane katerim se izda prestopni list, da se isti hitro ko mogoče zglasijo pri novem društvu.

Uradnik novega društva pa se naj

prepriča do kedar je član poravnal mesečno in če je plačal donesek 25c za prestopni list.

Konečno še opozarjam vse društvene tajnike, da se točno ravnaajo po Jednotnih navodilih in določbah.

Vsim zveznim bratom S. N. P. Jednote pa poročam, da naš dični zavod vidno uspeva in dobro napreduje. Po drugem glavnem zborovanju je pristopilo do sedaj 10 novih društev z lepim številom članov. Tudi stara društva so se krepko povspela, kajti vedno naraščajoče število članov kaže lep uspeh in napredek.

Pri tem omenjam le društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill., katero šteje danes stoedenintrideset vrlih članov.

Ta napredek naše Jednote pa je počel iznemirjati nekatere elemente v Čikagi, kajti pričeli so ruvati hoteč Jednoto ne uničiti, ampak jo spraviti v svoje roke, da bi potem se lahko mastili z Jednotnim premoženjem.

Vše pri drugem glavnem zborovanju so tako manevrirali, hoteč uresničiti svoj namen, vendar zavedni delavci so spoznali njih nakane, in ostalo jim ni nič drugega, kakor blamaža Svojo šibko blagajno so hoteli napolniti, ter so v to svrhu tudi napravili ples in plesalo se je v korist "spufane kase."

Dobili so pri tem nekaj poguma, radi tega pa po svojem listu dopisujejo in prosijo češ "Delavec nam bo vše pomagal." Zavedni delavec pa bode spoznal kam to meri, in menda ne bode se dal preslepiti, da bode polnil bisago onih ljudi, katerim je osoda delavcev deveta briga. Zatorej rojaki, zaupajte Jednoti, zaupajte podrejenim društvam iz kjer Vas je le desetorica ustanovite si podporno društvo ter jo priklpite naši Jednoti. Pokazali bodete s tem, da se zavedate napredka, ter da bodete krepko stopali. "Od boja do zmage!"

Odbor.

E. Pauch

gostilničar

Se priporoča za obilen obisk.

663
Blue
Island
Ave.
Chicago,
Ill.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popravljenjegovod. instrumentov

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50
Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

Društvam S.N.P.J. na znanje.

S tem vsim društvam naznanjamo, da mora vsako društvo za novo pristopivšega člana odrajtati \$2.25 in sicer \$1. ustoppine, \$1.00 mesečnine in 25c za vrhovno zdravniško spričevali.

PIJTE
GOLENO VINO TRIGLAV
in
želodčno grenčico Ban-Jelacič, ki
se izdeluje 568 W. 18. St. Chicago.
Triglar Chemical Works.
Izde se pošilja
po vseh mestih.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

Niže podpisani priporečam Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

ROJAKI!

Ako hočete kaditi dobre unijske smodke obrnite se na

ROBERTA HAHN

577 Clinton St. Milwaukee, Wis.

VSAK BODE DOBRO POSTREŽEN IN ZADOVOLJEN.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.

Popolnoma zanesljivo vložen je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPRTO DO 8 URE ZVEČER.

Amann & McCabe

mesarja

Milwaukee, Wis. 306.8 Reed St.

Se priporočata slavnemu občestvu

V zalogi imata tudi kranjske klobase.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.
Phone Canal 9 Chicago, Ill.

John. J. Dwyer

679 Blue Island Avenue.

Gostilničar

se priporoča Slovincem in drugim Slovanom v obilen obisk.

Postrežba točna in solidna

J. J. Dwyer, 679 Blue Island Ave

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Hermanekov Angelika balzam je najboljšje krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje bolj in bolj zmanjšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.

Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditve zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

ZDRAVLJENJE

kake otiske, izpaha, opeke, otekline, vnetja, živčnih bolečin ali revmatizma, zastrupljenja, mrčesovih pikov itd., je prav lahko. Vse, kar je potrebno storiti je, da rabite volnato krpico, do ktere je napajano

SEVEROVO

OLJE SV. GOTHARDA.

To je najboljšje zdravilo, ki te zagotovi ozdravljenja. Cena 50c.

"vase OLJE SV. GOTHARDA je ozdravilo hud izpah na moji levi roki, kar me je zelo bolelo in, kar so zdravniki zdravili, toda brez vspeha. Severovo Olje Sv. Gotharda nikdar ne zgreši cilja."

Pisano 2. jan., 1906.

Frank Vasut, Deweyville, Tex.

Naši najboljši oglasi so naši tisočeri zadovoljni kupovalci.

Severov Kičistilec.

"Moja kri je bila v slabem stanju, in kot posledica tega so bili strašni izpahljaji na mojem obrazu. Le z rabe vašega dobrega zdravila sem se pozdravil popolnoma in čutim se bolj zdravega in krepkega."

Lukež Wolanski,
Leetsdale, Pa.

Pisano 12. Jan. 1906.

Cena \$1.00

Severovo zelodčna grenčica.

"Ko sem imel dalj časa hude želodčne bolečine, kar je oslabilo moje celo telo, sem pričel rabiti vašo Želodčno grenčico in hvalo sem dolžan temu izvrstnemu zdravilu, ker sem dovolj močan, da zopet lahko delam."

Jos. Rolinger,
Lockrone, Pa.

Pisano 9. Jan. 1906

Cena 50c in \$1.00

Severov Balzam za pljuča.

"Celo leto sem imel hud kašelj in sem mislil, da se ga ne bodem nikdar znebil. Rabil sem pa Severov Balzam za pljuča in sedaj ne kašljam nič več, ampak sem zopet zdrav in krepak."

Stephen Shriner,
Zwingle, Iowa

Pisano 9. Jan., 1906.

Cena 25 in 50c

Severovo Zdravilo za obisti in jetra.

"Moja žena je mnogo boljša odkar je porabila samo eno steklenico vašega Zdravila za obisti in jetra in prepričana je, da bode kmalu popolnoma ozdravila, dasi je rabila že mnogo drugih zdravil brez vsacega tacega vspeha."

Jan Sabol,
Phoenixville, Pa.

Pisano 10. Jan., 1906

Cena 75c in \$1.25.

V vseh lekarnah.

Zdravniški nasveti brezplačno.

W.F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS IOWA

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Šamomor Marijinega otroka.

Iz Borovnice se nam poroča: Dne 20. februarja, so dobili Cukalovega žagarja, 27letnega mladeniča Furlana v podstrožu dotične žage obešenega. Pretečeno nedeljo zvečer je bil še na veselici, kjer je radostno prepeval, prav zmerno plj, zaužil pa nenavadno množino jedil, kakor da bi pomenilo, da je namenjen na daljše potovanje. Drugo jutro — v ponedeljek — je opravljal, kakor po navadi, svoje žagarske posele, a okrog 9. ure ga je zmanjkalo in nadomestovati ga je moral njegov priletal oče, ki je tudi žagar. Ko se pa danes, ko mladega žagarja le ni bilo od nobene strani, bolj natanko pregledali vse žagine kote, so ga našli, kakor že omenjeno, pod streho žage obešenega. Kaj da je gnalo mirnega in vladnega mladeniča v smrt, se ne ve; a splošno se sodi, da — ljubezen, s katero je imel posebno smolo. Ko je šel Furlan v vojak, je zapustil doma ljubo, katera pa ni čakala, da bi bil slekel vojaško sukno in se je v njegovo žalost med tem časom omožila. Prišedši od vojakov domov, se je Furlan, sicer zaročil in zaklel, da ne bo nobene ljubevice več vzel, a čas mu je zacellil srčno rano, pozabil je na svojo obljubo in si polskal drugo izvoljenko, s katero pa tudi ni imel sreče. Zapustila ga je in šla za drugim v daljno Ameriko. Iz vsega tega se sklepa, da je nesrečna ljubezen, če ne direktno, pa vsaj indirektno vplivala na ta žalostni slučaj. Mimogrede bodi še omenjeno, da je bil obešenec član tukajšnje nezmatne in maloštevilne mladeniške Marijine družbe.

Dostojnost katoliškega duhovnika.

V župni cerkvi sv. Jakoba v Trstu je nameščen za kaplana bivši kapucin Rihard Sauli, ki je hud Italijan, in kaže svojo fanatičnost celo v cerkvi. Ako prihajajo Slovenke k spovedi k njegovi spovednici, jih odganja z "brute sčave" — neumne Slovenke — med slovensko mašo ob nedeljah pa odpira vrata zakristije, se smeje pogljiivo in oponaša slovensko petje s "Tidrajsum, tidrajsum!" Že z ozirom na svetost mesta je tako početje obsojati, ker še tako veren kristjan mora izgubiti svoj verski čut, če vidi duhovnika norčevati se iz reči, ki jim cerkev proglašja kot nekaj vzvišenega. Z narodnega stališča je pa ta Sauli potreben, da mu vsak Slovenec pljuče v obraz kolikorkrat se bo še norčeval iz slovenskega petja in Slovence nazival z "brutti".

Predavanje o Slovencih v belgrajskem oficirskem kazinu.

Naš belgrajski dopisnik — ut. nam javlja: G. Janko Vukasović-Štibil podpolkovnik in poveljnik srbske žandarmerije, rojen Slovenec, je čital te dni v belgrajskem oficirskem kazinu obširno predavanje o Slovencih. Velika dvorana kazina je bila natlačeno polna sbrskih častnikov, ki so z zanimanjem poslušali gospod. Vukasovića, ki je govoril o geografskem položaju, zgodovini in literaturi Slovencev. Predavanje je bilo zelo skrbno sestavljeno in tako točno, da sem se čudil, kako ga je tako točno mogel sestaviti g. Vukasović, ki živi v Srbiji že čez trideset let, Slovenci moramo biti g. podpolkovniku Vukasoviću hvaležni, da ni pozabil svoje ožje domovine, — nego vpoznavata brate Srbe z njenimi naravnimi krasotami in s težkim položajem, v katerem se Slovenci nahajamo. — G. Vukasović, s katerim večkrat prihajam v dotiko, pridno čita slovenske časopise in knjige. On je tudi član "Slovenske Maticе". — Cenjene čitatele bo gotovo zanimalo, ako jim povem, kako je ta krasen človek prišel v Srbijo. G. Vukasović je bil najprej v hercegovski vstaji l. 1876 kjer je bil ranjen v nogo. Ko je ozdravel, vstopil je kot prostovoljec v srbsko vojsko in se je udeležil obeh srbsko-turških vojn, kjer se je tako edilkoval, da je postal podporočnik, — lajtnant — a v srbsko-bolgarski vojni l. 1885 je bil še poročnik. — nadlaftant — Pa tudi v mirnem času se je pokazal kot spreten častnik in

je hitro napredoval. Bil je poveljnik III. pehotnega polka v Pirotu, pozneje poveljnik IX. pehotnega polka v Požarevcu, a v jeseni l. 1904. je bil imenovan poveljnikom cele srbske — žandarmerije. Znan je g. Vukasović po celi Srbiji in povsod uživa splošne simpatije. Ta hrabri Slovenec, nosi na prsih menda vsa odličja, kar jih srbski častnik sploh more dobiti. Gospod Vukasović je še danes krepak močan, čigar postava mora vsakemu imponirati. Razen tega je g. Vukasović tudi bojevit in navdušen kakor kak mladenič. Kadar govorim z njim o domačih, slovenskih razmerah, se vedno huduje na "c. kr. Slovence", a kadar čita o kakem napredku Slovencev, postane vesel in živahen. In ves srečen je. — Njegovo predavanje, o katerem sem v začetku govoril, bo najbrže natisnjeno v vojnem listu "Ratnik".

Pogreša

se že dlje kot osem dni okrajni glavar v Krškem g. Orešek. Sodi se, da se mu je zgodila ali kaka posebna nesreča ali pa da je postal žrtev kakega maščevanja.

Katoliški šintarji — v društvu sv. Marte.

Med klerikalnimi posli v Ljubljani nekaj — vre. In ustna poročila ki se čujejo izmed članov "sv. Marte", so precej pikantna, in bi lahko služila za podlago državnemu uradu, do katerega se klerikalci obračajo tako radi z ovadbami. V društvu "sv. Marte" katero je ustanovil pred 4 leti zloglasni bivši šenklaški kaplan Janez Kalan. je "vinta" za uboge terezijske dekline in kuharice, kjer se preša iz njih trdno prisluzeni in težko prirahneni denar. V začetku so obljubovali farji, da bo imela vsaka ženska, ki plača društvu 200 gl. ali več naenkrat, notri do smrti stanovanje. In res so ujeli na to lmanico nekaj nespametnih kuharic, služkinj in postrežkinj. Te dni pa je prišla na dan naenkrat nova lumparija: Predsednik in njegovi požeruhi so začeli zdaj od žensk ki so v društvu dosmrtno stanovale z vplačilom po 200, 250 ali več gl. že enkrat pridobiti, terjati znova še po 100 goldinarjev, ali več, češ, da so prvokrat premalo dale; katera sedaj ne plača še enkrat, bo morala iti ven! Sedaj tarnajo te ogoljufane in osleparjene ženske in jadicujejo: Nismo mislile, da so duhovni taki "šintarji", sedaj pa vidimo, da jim ni drugega mar kot to, da bi nas drli! — In zato jih bo izstopilo več iz društva, vplačani denar pa terjalo nazaj, drugače pa ga iztožijo pri sodnji. In ti rimsko-katoliški hlapci hočejo po prižnicah še učiti ljudi poštenja in morale?

Gozdni požar.

V nedeljo dopoldne je nastal pri Trstu ogenj na travnikih in gozdovih med cesto v Kontovel in progno nove železnice ter uničil rastlinstva na 50.000 m. Ognjegasci so šele čez dve uri mogli preprečiti širjenje ognja.

Laški delavec iz Italije streljal na slovenske delavce.

V Čvetrožu na Primorskem je nastal 21. januarja v neki gostilni prepir med italijanskimi delavci in slovanskimi. Da bi preprečili pretep, so se slovanski delavci umaknili v kuhinjo. Lahki so za njimi, 27letni Kajetan Sarra iz kraja Bagno v provinci d'Aquila v Italiji je pa začel streljati skozi steklena kuhinjska vrata in ustrelil petkrat ter ranil Dalmatince Podluka na roki. Vročekrvni Italijanček si je s tem prisluzil 10 mesecev ječe, na ker ga odcefrajo v Italijo.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 657 W. 18th Str., Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Rojakom priporočamo našega zastopnika Frank Budno, ki se mudi na potovanju. Dotičnik ima pravico nabirati naročnino za "GLAS SVOBODE", sprejemati naročila za knjige in oglase. Upravništvo "GLAS SVOBODE".

„ZDAVI SE PREDNO SE RAZBOLIŠ.“

Tak uči sv. pismo knjiga modrosti Isusa sina Sirahovega v 18. poglavju na 19. strani.

Ta izrek je dobro, da si zapomni naše ljudstvo, kajti ako je komu na svetu potreba nauka o čuvanju zdravja, je v prvi vrsti to naše ljudstvo, katero navadno se le takrat išče zdravniške pomoči, ko bi bilo bolje poklicati duhovna.

Blagor onemu, kateri je zdrav, a kedor zdravje izgubi, je v nadlogo sebi in drugim. Zdrav človek je trden in vesel, njemu ne škoduje veter in zima. Jed in pijača mu diši in delo mu je o veselje. Nič ga ne boli in ničesar ne pogreša ter je popolnoma srečen in zadovoljen.

Zatoraj rojaki! ZAKAJ TRPITE IN BOLUJETE? Ako ste bolni in slabi, sploh, ako rabite zdravniške pomoči ter želite popolnoma ozdraviti, obrnite se sarvo na:

Dr. E. C. Collins Medical Institute

Kajti znano Vam je da je on edini, kateri Vam garantira in vas v resnici do kraja in popolnoma ozdravi bodisi katere koli bolezni kronične ali akutne kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu; glavi, živčnost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, nadihu, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanjanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reumatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, bozjast, žumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanja las, luske ali prhute po glavi, srbenje, lišaje, mazole, ture, hraste in rane, nevrastični glavoboli, kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni moške ali ženske, kakor tudi vsake tajne spolne bolezni in napake. On je prvi in edini zdravnik, kateri ozdravi jetiko točno in popolnoma.

Čitajte nekaj najnovejših priznanj, s katerimi re rojaki zahvaljujejo za popolno ozdravljenje.

OZDRAVLJEN: trganja po nogah in bolezni v prsih in želodcu.

OZDRAVLJEN: tajne bolezni in izpadanja las.

JOHN DUBIK,
17 Reed St., North Adams, Mass.

Da bodete bolezen lažje spoznali pišite po knjigo „Zdravje“, katero dobite zastoni, uko pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Ako ste bolni ali slabi ter rabite zdravniške pomoči, natančno opišite svojo bolezen in naznanite, koliko časa že trpi in koliko ste stari in vse glavne uzroke radi katerih je bolezen nastopila in pisma naslavljajte na sledeči naslov.

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street, New York, N. Y.

Zavod je odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldan, ob nedeljah in praznikih od 10 ure dopoldan do 1 ure popoldan.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80-86 Euclid Ave. CLEVELAND, O.

PODPISANI

Frank Gregorič

gostilničar

v Waukegan, Ill. 709 Market S

se dragim rojakom priporoča.

Postrežba točna in solidna. Izbrana vina in likerje, domače in importirane smodke.

Rojaki dobe čedna prenočišča.

ROJAKI

POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljšo žganje in kaditi najfinejše unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH, San Francisco, Cal.

Nazdar rojaki!

Slovenecem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sžeze pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel!

C. HOFBAUER.

Wilbur

391-393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. Chicago, Ill.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovincem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trvdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastavo in druge ptrebščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirane, vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDERICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanijm vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje slast do jedi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja,

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.

Reši nas duševne teme, o Gospod!

Ni je blaznosti, ki bi je naše verno ljudstvo ne uganjalo! Človek bi mislil, da je na tem polju še kaj nemogočega! Pa je resnja, ničesar ni nemogoče! Zadnjič enkrat je bil škof v Crngrobu ter opravil tam sveto opravilo. Ker v propovedi niti zabavljaj ni, bi o tem ne pisali; tudi je škof na tem, o čimer hočemo poročati, nedolžen. Nikaka krivda ga ne zadeva. To bodi pribito! Vzlic temu je gola resnica, kar tukaj pišemo! Med propovedjo je bil škof, ki se pri taki priliki tudi v spovednici brez vsake potrebe mnogo trudi, precej bled, in neka histerična pobožna ženska si je v glavo vtepla, da je moral škof po pridigi malo iz cerkve stopiti. In ker ni bilo drugega prostora, stopil je nekam za cerkev, ali za stolp, ter moral plačati davek človeški naravi, kateremu davku se ne odtegneta niti cesar, niti papež. Če bi kaj takega res bilo, bi to ne bila nikaka nesreča, ker se ravno vsakemu pripeti. Komaj pa je dotična ženska raznesla neokusno vest po vaseh, so prišle ženske, mlade in stare, kar dretli k crngrobski cerkvi. Z mesta, kamor je bil škof med opravičilo baje stopil, so z največjim navdušenjem potrgale suhljasto travo. In sedaj je vsaka ponosno na to, če ima v svoji mašni knjigi šopek trave, ki je bila baje na tak čuden način blagoslovljena! Tako se je zgodilo v letu tisoč devetsto in šestem po rojstvu našega Zveličarja. Da bi se na nas Bog usmili!

Prodana nevesta

V Nabrežini se je nastanla neka brhka kraška punica. Zalezavati jo je začel kmalu neki sladki Kalabrež ter jo 'premotil'. Seveda je potem silila, naj jo vzame. Kalabrež je rekel: da — in prišli so okličji. Okličana sta bila trikrat. Tu pa si je Kalabrež vso reč premislil, in odšel je v Kalabrijo; seveda ni niti vedela, kedaj. Ker pa si je le želela moža, se je dala kmalu omrežiti po drugem Kalabrežu. Zmenila sta se, da se vzmeta: kljubu temu, da je bila povila dete onemu, je bil voljan vzeti jo. Prišli so okličji. Trikrat sta bila okličana, in stopiti sta imela že pred altar — kar se prikaže v Nabrežini stari ljubček ter pravi: Ferma: — Stoj! — Punica sedaj ni vedela kaj in kako. Gorela je pravzaprav za novega ženina, ali prejšnji je rekel, da jo vzame on. Slednjič sta se ženina zjedinita za kupnino. Zadnji je zahteval od prejšnjega 24 K, katere mu je tudi res poštel, na kar mu je ta odstopil svojo nevesto. Za 24 K jo je prodal. Poročila sta se Kraševka in prvi ženin kar na podlagi prvotnih okličov — tako da je ona sedaj okličana z drugim, poročena na to pa s prvim. — Povedati moramo še, da je pripeljal sedanji poročenelec s seboj sestro iz Kalabrije, katero je ponudil rojaku za ženo, in ta je baje poročil. Ko sta se ona dva poročala, ju je pršal duhovnik, v katerem jeziku naj je poročil. Kalabrež je rekel: kakor hočete. Duhovnik ju je poročil slovensko: ko je bilo treba reči: hočem, pa je rekel Kalabrež: skočim. No, če bo njegova kraška žena kaj huda, mu bo treba res večkrat skočiti.

Zanimiva pravda

se je vršila v Gradcu. Služkinja Ana Fink je tožila primarja mestne bolnišnice dr. Jurinko, za 20.000 K odškodnine, ker ji je med narkozo zrezal z bedro dva kosa kože za prenos na odprto rano nekemu bolniku. Fink pravi, da se zaradi tega ni mogla omožiti. Dr. Jurinka je dokazal, da mu je dekle dovolilo izrezati ji kožo. Valed tega je sodišče njeno zahtevo odklonilo. Točenega je zagovorjal dr. Klasinc. Duhovnika, ki se tepeta pred oltarjem.

V kraju Culey na Francoskem je bil škof odstavil župnika Richarda ter postavil drugega po imenu Foutim. Ko je Foutim 16. t. m. čital mašo, je prišel v cerkev Richard ter pregnal izpred oltarja Foutima in mu strgal obleko. "Namestnika Kristusova" sta se potem sprejela kakor dva hlapca ter pretepala, da je morala priti žan-

darmerija, ki ju je ločila, ter tako naredila konec škandalom v cerkvi. — Se vidi, koliko držijo na cerkev in sveto mašo!

Župnik — pretepač.

Cirkovski župnik blizu Ptuja je pred par dnevi pretepel z blikovo žilo neko dekle, ko je prišlo k njemu po ubožno spričevalo, a ima to smolo, da ima že štiri nezakonske otroke! Prav vzoren božji namestnik, ki misli, da je nezakonska mati živina!

Zaveda se svojega stanu.

Baron Trottelwitz podal se je s svojo soprogo na poročno potovanje v Ameriko.

Ko se iz parnika izkrcata, ugledata starega znanca iz nekdanje garnizije Pavla Zelsig — veseli Pavle — nekdanji častnik, a sedaj postrešček. Mučno snidanje. Še je stare novice spravile so konverzaccio v tir.

"Da... prevzetna Ella Kronberg se je poročila z nadučiteljem

Postrešček poskači, ter si natakne še vedno pri sebi noseči monokel:

"Ne... Kaj poveste... Z enim šolnikom se je poročila? Kdo bi bil to mislil — Em — he — Škoda da se je deklica tako zavrgla.

Novo trgovinske pogodbe.

med Avstro-Ogrsko, Nemčijo, Italijo, Rusko in Belgijo, kakor tudi avstro-ogrski autonomni tarif, kateri je podlaga pogodb, so stopili dne 2. marca t. l. v svojo veljavo.

Zakon morilke Klein se ne razveljavi.

Mož morilke Klein je zahteval, da sodišče razveljavi njegov zakon zaradi zakonolomstva in roparskega umora njegove žene. Sodišče pa je njegovo zahtevo odklonilo, češ, da more tak predlog staviti le nedolžna stranka.

Odmev s katoliškega shoda.

Globoko v Pincgavu živi prebrisan kmetič po imenu Peter Kirchner. — Kakor že pove njegovo in ime rojstnega kraja, je Peter zelo trden v veri ter vedno misli na izveličanje svoje duše. Ko je lani tudi v njegovo dolinico dospel glas o katoliškem shodu na Dunaju, je seveda Peter takoj mislil, da je njegova verska dolžnost se tudi peljati na Dunaj. Ker pa do tedaj še ni prišel daleč iz svoje gorske dolinice, se je pred svojim odpotovanjem natančno informiral kje se dobi na Dunaju za malo denarja veliko in dobro jesti, kje se toči dobra kapljica, kje je mogoče videti cesarja itd. — Vse informacije so se mu zdele povoljne, le eno je skrbelo našega Petra. Iz verodostojnega vira je izvedel, da so na Dunaju sami rdeči demokratje, ki vsakega katoliškega kmeta ubijejo. Da bi se v ta namen peljal na Dunaj, se mu ni zdelo vredno, kaj takega doživi lahko tudi doma o cerkvenom žegnanju. Da bi svoje katoliško življenje socialistom vsaj drago odkupil, izposodil si je od nekega krčmarja nabit revolver. Tako oborožen se je podal proti nevarni prestolnici. Katoliški shod je minil, ne da bi se bil kdo Petra le lotil. Tolmačil si je to tako, da so soci s hudicem v zvezi, ter so gotovo vedeli da ima Peter nabit revolver v žepu. Ko se je vozil domov, sta sedela v vozu skupaj z ožjim rojakom Schallerjem. Ta je prevzel od Petra revolver, da ga izročil krčmarju, ki je bil njemu bližji kot Petru. Ko pa si je nenavadno orožje ogledoval, se sproži revolver in krogla zadene Petra v tisti del telesa, ki bi ga bil najbolj potreboval do daljnega doma, da bi sedel na leseni klopi. Takoj je vlak obstal. Moža sta se takoj zavedla posledic ter kot dobra katoličana lagala, da poka niti slišala nista. Ker pa je Peter delal obupne obraze ter se ni mogel usesti, so kmalu našli sled krogli. Obsojena sta bila zaradi prestopka Schaller na 6, Peter pa na 12 dni. — To pa je pobožnega Petra tako razkačilo, da je obupno vskliknil: "Poprej nisem mogel zaradi krogle šest dni sedeti, sedaj pa naj prisiljen 12 dni sedim!" Prizivno sodišče v Solnogradu je imelo res usmiljenje ter mu znižalo kazeno na šest dni. Peter pa je sedež šele prav hud na dunajske "rdečkarje!"

Za oglase in njih vsebine ni odgovorno ne uredništvo ne upravništvo.

Plehnatim socijalistom v odgovor.

Vše večkrat mi je ta ali oni vprašal zakaj ne odgovarjan napadom, kateri izvirajo iz Proletarca, njega uredništva in njih nesramnih pisateljev, vendar mislim sem si S. N. P. J. se sama sebe s svojim uglednim poslovnanjem in vidnim napredkom zagovarja. Vender to tim lopovom ne zadostuje.

Videl so, da slovenska narodna podpora od zadnjega svojega zborovanja vidno napreduje, radi tega jih pa napredek S. N. P. J. bode v oči. Pridobili bi si jo radi v svoje roke, ter izkoriščevali v svoje namene. V to svrhu so napeli druge strune in utrihati so pričeli po osebah — Jednotinega odbora, ter pričeli so uporabljati laži s katerimi bi baje — spravili osebe, katere vodijo Jednoto spovrvoja. Zaletavali so se v glavnega tajnika in predsednika, a ker jim to ne zadostuje spravili so se tudi na blagajnika, kakor tudi na predsednika gospodarskega odbora.

Predno ko nadaljujem, pa naj opišem vrline tih socijalistov.

Njih deviza je, da vsi isti, kateri ne trobijo z njimi in njih zviti rog, so ničvredni ljudje, in isti, kateri ne obrekujejo poštene ljudi, niso vredni biti deležni njih pravic in dobrot.

Rojakom v Čikagi in okolici ni potreba, da jim to žloto popisujem — vender ljudje zunaj Čikage, kateri še Proletarskega okrožja ne poznajo, je vredno da se s tem sloyem spoznajo. Preidem na gospoda Pečeta. Prišel je iz Ohio, ter se nastanil nekje na 12 cesti, kjer je imel priliko da je njegova gospa soproga nekoliko strupa zavžila in došli zdravnik jo je otel gotove smrti. Komaj je ta okrevala, zgorelo mu je pohištvo —? Vse to se je pozabilo.

Njegova soproga je izrazila: Sedaj bode pa moj mož ustopil v društvo Slovenijo, ter bode tam podučil svoje rojake, Kranjce. Čeravno je društvo Slovenija vže dalj časa obstajala, ter bila na trdnih nogah, vender veselili smo se človeka, kateri bi deloval v napredek društva. A kako smo se varali. Prvo njegovo delo je bilo, da je pričel zaostajati z vplačili čeravno mu je njegova žena dajala potrebne svote, a te svote niso prišle do svojega namena, pač pa so romale drugam, vse to pa dokaže takratni blagajnik I. W.

Pri volitvi sem bil zvoljen finančnim tajnikom, kar je g. Pečeta zveselilo, meneč sedaj imam prijatelja "Allright". Ko je imel biti suspendiran je meni pisal, da naj tega ne nazna nim, kajti on bode zaostalo mesečno poravnal. Temu sem verjel, ter čakal priložnosti plačila, katerega pa ni hotelo biti.

Med tem časom je pristopil k društvu tudi prefrigonil A. Z.

Ta se je nekje stebel ter bil na prstu porezan. Čez kake 4 tedne po tem dogodku dobim pismo, v katerem se mi je naznanilo, da je ta dobil rane v tepežu radi tega sem mu bolno podporo 20 dol. odklonil. A. Z. in Peče sta se na to obrnila do pravnika, a moje raztolmačenje napravilo je konec namerani slepariji. A. P. je hotel oškodovati društvo, ker pa je ni mogel, je pisal istemu da odstopi, ter da naj se mu naznani dolžno svoto. A kljub temu, da se je to opetovano zgodilo, še do danes ni dolg poravnal.

S časom se je ta zadeva pežabila. Ustanovili smo socijalni klub. Bili smo samo dobre moči in bilo nas je večje število nego danes.

Klub je mislil ustanoviti list, kateri bi za njega delal propagando.

Pametni možje so odsvetovali rekoč: Počakajmo da bomo imeli potrebn denar. Vse to pa ni hasnilo. Peče je predlagal takoj. Postal je predsednik, a dobro znani stari liberalci pa uradnik. Ta se je ob svoji plači večkrat nasrkal in lepo je bilo videti, kako so otroci pljanega na cesti tepili.

Prišlo je tudi tako daleč, da sta se s predsednikom lovila in pretepala. Misleč podpirati dobro stvar, sem

za njo agitiral, ter delničarje nabiral. G. Peče et Consortes morate li temu oporekati? Med tem ko ste se pretepali je Frank Klobučar bil na svojem mestu.

Kolkó procentov sem kot zastopnik Zore dobil povejte javni obrekovalec, lažnjivec in tat mojega poštenja. Kedar sem bil suspendiran od Slavije oziroma od S. N. P. J.?

To ste izrekli pokojnemu. Jakobu Polanšek — a Vašo trditve potrdim z verodostojnimi pričami.

Kdo je zmoežen kaj tacega trditi? Le lopov kakor ste Vi in kateremu je resnica deveta briga.

Vže takrat ko ste hoteli iz pošte dvigniti malenkostni znesek, sem Vas postavil lažnikom, čeravno ste robotali in preklinjali.

Kar se pa moje osebe tiče Vam je znano da sem odbornik raznih društev, zatorej preiščite mojo zgodovino, in spoznali boste kdo da sem. Potem pa pustite objaviti celo zadevo v Vašem listu; katerega član ste, če ste še pa ne vem.

Gotovo ako bi se tisočaki v Vaš in Vaše trojice žep stekali potem bi bili prijatelji; a po vrhu bi Vam pripustil še Glas Svobode. To bi bilo življenje za Vas, kaj ne?

Še eno laž Vam hočem dokazati:

Pravite, da je bil Glas Svobode iz češke delavske tiskarne izabacen;

Povem Vam, da mi je sam delovodja nasprotno potrdil, ter dokazal Vašo debelo laž.

Zakaj pa v listu ne poveste da ste dobili od uradnikov delavske tiskarne moralne zausnice.

Pisali ste dalje, da je bila "Glas Svobode" bojkotirana od Chicago Socialist Headquarters — To je laž. — Polzvedel sem naravnost iz urada, da to ni res. Vaš nastop, ko ste šli tožiti Glas Svobode je bil sumljiv, radi tega ste dobili od sodruga Breckon tudi ta kar ste zaslužili; kajti uvidel je, da Vam ni mar socijalizem, pač pa kaj družega.

Stem ste se toraj vsi skupaj blamirali. Zahtevi, da doprinesite prestavo Glas Svobode, v koji bi proti socijalizmu pisal, niste zamogli ugoditi.

Nadalje ste žugali s County Jail — zapozorom — To ste pa pozabili, da je Vaša oseba vže na pragu tega stala.

Da ne boste ugovarjali Vam podam dokaze, katere sem dobil od policijske stacije v So. Chicago.

In lahko se prepričate, da France Klobučar govori vedno resnico, in sopolnuje svoje obljube.

Meseca februarja 190... ste delali v Irondalle. Nekega dne prišli ste z delavci v Saloon g. Robert's. Tam ste se na srkali ječmenovca in likerje.

Najbrže niste imeli več v žepu Washingtoncev' in zmanjkalo je precejšno število smodk.

Mlad fant, kateri je dobro videl kečo je smodke ukradel. Vas je izdal, a na to ste se pričeli pretepati s krčmarjem. Polcija je bila obveščana. Hoteli ste jo popihati a v pravem času Vas je še zajela roka pravice.

Romali ste v kloster, kjer ste počivali do jutra. Soproga je morala založiti svoto in naš rojak g. Frank Pleško, kateri je položil potrebno svoto je rešil šefa in ekspeditorja Proletarca kraja, kjer bi za pokoro svojih grehov moral kašo pihati. Človekoljubna pravica pa mu je prisodila globe \$25.

Nadalje podajem javnosti še nekoliko podatkov, ki se tičejo osebe gospoda Petriča, čegar dejanje in delovanje je popolnoma jednako onega, katerega opravlja podrepna muha.

Nisem prvotno mislil ga omeniti, pa vender svet naj spozna tudi tega člana slavnih "obersocijev".

To človeče nima nikjer obstanka a prijateljev pa toliko kakor jajce dijak. Zaradi tega je bil primoran menjavati svoj prostor, zapustil je vže nekolikokrat Chicago, a vrnil se je zopet misleč, da s socijalizmom pride do onega, kar imenujemo eksistenca.

Za delo mu ni, kajti ako bi mu bilo za to, ustanovil bi si stalnost, kakor si jo mora marsikateri njegov rojak. Kjer pa obstanka ni, tam tudi denarja ne. Seveda on se opira na socijalizem misleč, da mu bode ta pripomogel do cilja, pa tudi ta ga noče, kajti oni ga ne razume, ter do sedaj ni niti pičice v korist in prospeh socijalizma napravil.

Socijalizem nas uči, da mora vsakdo (tudi sedanji postopači) delati, a njegov socijalizem pa zahteva, da bi vsi drugi morali delati, a puhoglavci in propalice bi se pa ob žuljah delavca mastili in široko ustili.

Vverjen sem, da je ta misliti dobiti službo pri S. N. P. J., seveda potem bi mu ne bilo treba testa tlačiti.

O drugem glavnem zborovanju igral je prav dobro ulogo "podrepne muhe" a tudi ta uloga in vso prizadevanje njegovega pristašev mu ni pomagalo do cilja, kajti Pečetove nakane so spoznali, ter sledilo je temu njegov propad.

Radi tega pa so Consortes pričeli udrihati po Jednoti in delegatih, a ti so jim obrnili, spoznavaje njih sebične nakane, hrbet.

Obnašanje Vašega sodruga ki je bil ob času glavnega zborovanja urednik Glas Svobode, je tudi popolnoma soglašalo z Vašim. Hoteč priti na krmilo je počel delegate ignorirati a proti meni se je debelo lagal, radi tega je tudi dobil od sodruga Polačka primerno moralčno zausnico.

Naš sodrug g. Emil Bahman rodom Čeh, je napisal lep in stvaren članek o napredku Slovencev in Jednote. Ta članek so vsi listi priobčili, ter čestitali Slovincem na njih napredku — le delavska tiskarna ga ni hotela priobčiti, ter ga vrgla v koš.

Seveda članek je hvalil Jednoto, — proti kateri ste pričeli z lepaki in v Vašem listu udrihati.

Kakšen pa je bil Vaš odgovor glede Bahmanovega članka? Rekli ste, da je Jednota klerikalna, radi tega svoboden in socijalen list ne prinaša članka o nji. Kedar je bila Jednota klerikalna?

Hinavel! Odgovorite to v Vaši cunji. Seveda navajeni ste laži in uverjen sem, da bode Vaše zloglasno ravnanje prikrili z zastorjem laži.

Na kak način pa je prišel Petrič do delegatstva pri prvem zborovanju.

Znal se je prikupiti takratnemu uredniku, kakor tudi lastniku Glas Svobode. Ta dva sta meni kot takratnemu in še sedanjemu predsedniku "Slavije" omečila, da naj Vas na eden ali drugi način spravim v delegatstvo.

Predložili smo nameravano sejo. V seji sem kot predsednik nasvetoval, da imenujemo še enega delegata ter predlagal g. Petriča za imenovanje. — Nekateri so proti temu godernjali, a ker ni nobeden direktno ugovarjal proglasil sem Petriča delegatom prvega glavnega zborovanja.

Zborovanje je prišlo, a slavni Petrič je molčal. Napisal je nekaj stvari, katere pa še sam razumel ni.

Po prigovarjanju urednika, kakor tudi lastnika Glas Svobode zvoljen je bil Petrič drugim tajnikom Jednote.

Dokler je posloval na tem mestu, bilo mu je vse dobro, pravila so se strinjala z njegovimi načeli, a kakor hitro je propadel, začel je pisariti in čvekati proti Jednoti in odboru, napadal delegate, pri tem pa pozabil, da je bil tudi on nekda v temu, a pozabil na svoje dolžnosti.

Nadaljno delovanje tega revšeta so bili napadi na narodno in svobodni selno Jednoto trdeč, da ta v splošnem narodnem gibanju nima napredka. — Kratkovidnost njegová pa je očividna.

Zatorej Petrič in sovrstniki, ustanovite svojo Jednoto, saj Vam pristojna pravica k temu. Noben Vam ne bode oporekal, tudi S. N. P. J. ne.

S svojo Jednoto bode počeli kar boste hoteli, ovire Vam ne bomo delali.

Vender za kaj tacega niste zmoežni, radi tega se Vam pa sline cedijo po tisočakih S. N. P. J. katerih pa ne bode dosegli.

Rasrušiti hočete Jednoto, a povem Vam, da z Vašimi napadi ste začeli ob trdno skalo, katero ne bode nikdar razbil in vso Vaše prizadevanje v tej smeri je in bode brezuspešno.

Nadalje piše Prešern v zadnjem Proletarcu, da je pred nekaj meseci v Record Herald čital da je bil neki Frank Klobuča za 175 dolarjev okraden.

Kakor zavijate to stvar.

Ta raca v Heraldu, tolikor ko sem zvedel je bila dne 23. februarja 1905, a isti čas je bil Petrič še odbornik S. N. P. J.

Zatorej ako bi bilo to res, bila bi

njegova sveta dolžnost v seji o tem omeniti.

Zakaj niste dne 2. aprila 1905 ko smo račune sklepali o tem vprašali?

S tem dokažete Vašo hinavščino. Še le čez leto dnij se Vam je pričelo nekaj sanjati, ter pričeli ste o tem pisati.

Pričeli ste a tem napenjanju zadnje strune, ter udrihati ste začeli po blagajniku v katerih rokah se znajde premoženje Jednote.

Vedite Prešern, ko bi imel jaz iste lopovske nakane, kakor nekdo drugi, bil bi lahko vže sedaj leto, ko je moja varščina znašala samo \$2000 a v rokah sem imel \$5000, si prigrabil \$3000.

Radi \$175 pa jaz svojega poštenega imena ne prodam tudi ni svote, katere bi me v nepoštenost zapeljala.

Če bi si mi pa nesreča pripetila da bi mi ukradli 175 dolarjev, kar se v Chicago lahko pripeti, bi me to ne spravilo v zadrego, kajti radi tega bi ne postal bankerot, kakor je Prešern.

Zatorej Prešeren — na zdravje — učite se socijalizma ne pa hinavščine. Kaj pa stari Lexotoma?

Tudi tega so tisočaki S. N. P. J. zmešali. Seveda svoje je zalumpal in sedaj mu je skomina po družih.

Vender stari, za Jednotne tisočake bodite brez skrbi, ti so varno in dobro naloženi in spravljani, ter so — Jednoti vsako uro na razpolago.

Pred par tedni ste bili pri meni. Udrihali ste takrat čez Proletarca, in

vse okrog njega zbrane osebe,

A kljub temu niste dobili zaželjenega dela, radi tega in ker Vam g. Konda noče vsaki drugi dan tolarčke dati, ste zbesneli, in svojo zbesnelost kažete v Vaših Vam podobnih člankih.

Zlagali ste se, da se blagajnik S. N. P. J. shaja v nekem saloону ter tam račune Jednote dela. Stari lisjak! Kedar ste videli blagajnika tam?

Vaša soproga je res bila v tem saloону za kuharico, ter je delala da Vas je preživela, drugače bi bili od gladu poginili.

V tem saloону je že bil marsikateri Slovenec boljšega značaja kakor ste Vi. Tudi Vaša trojica je česte počastila ta saloon s svojim pohodom.

Ako bi pa hotel neumnosti uganjati bi šel kam drugam kjer me ne poznajo. Ali ni to res St. Louiški anarhist? Vso Vaše početje, pa je želja Jednotnih tisočakov, a ti so za Vas vse skupaj previsoko.

Ne mislite torej hinavci, da bi Vi nas 1500 članov podučevali, kajti ako bi se držali Vaših naukov bilo bi kmalo po Jednoti in njenih tisočakih.

Učite se raje bratstva in socijalizma drugače bode pa šel Vaš Proletarec po poti Zore.

Zatorej do vidova, Vslm bratom članom S. N. P. J., kakor tudi pravim socijalistom srčne pozdrave.

Frank Klobučar, blagajnik S. N. P. J.

Telefon urada Main 39. Telefon stanovanja 228—Y.

Dr. F. E. Hicklin
La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovanom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinejše žganje in likerje in pristna, naravna vina

Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,
60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.

STARA IN IZKUŠENA
CUNARD LINE
ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAEPOL LTD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA"	13,600 ton.
"SLAVONIA"	10,600 ton.
"PANNONIA"	10,000 ton.
"ULTONIA"	10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agente!
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Zastonj dobite

Veliko sliko, ako naročite dvanaest kabinetnih slik, pri fotografu

J. F. Maly,
570 W. 18. Str.
Dobro delo, zmerno cene.

F. J. SKALA & CO.
320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu sosebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatoptvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

To tvrdko zastopa tudi M. V. Konda v Chicago, Ill. 657 W. 18 Str., ter se vabijo rojaki, da se zaupno na njega obrnejo.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svote, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.